

ΤΑΞΗ: Α' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 17 Μαΐου 2020

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α'

Θουκυδίδου ΙστορίαΙ III

[3.72. 2.] Ἐν δὲ τούτῳ τῶν Κερκυραίων οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα ἐλθούσης τριήρους Κορινθίας καὶ Λακεδαιμονίων πρέσβων ἐπιτίθενται τῷ δήμῳ, καὶ μαχόμενοι ἐνίκησαν. [3. 72.3] Ἀφικομένης δὲ νυκτὸς ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὐδὲρ οἱ πολλοὶ ὄκουν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἠπειρον. [3. 73.1] Τῇ δ' ὑστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφοτέρω, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ζύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἠπείρου ἐπικούροι ὀκτακόσιοι.

[3. 74. 2] Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς περὶ δείλην ὄψιαν, δείσαντες οἱ ὀλίγοι μὴ αὐτοβοεῖ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθὼν καὶ σφᾶς διαφθείρειεν, ἐμπιρᾶσι τὰς οἰκίας τὰς ἐν κύκλῳ τῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς ξυνοικίας, ὅπως μὴ ἦ ἔφοδος, φειδόμενοι οὔτε οἰκείας οὔτε ἀλλοτρίας, ὥστε καὶ χρήματα πολλὰ ἐμπόρων κατεκαύθη καὶ ἡ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθαρῆναι, εἰ ἄνεμος ἐπεγένετο τῇ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β'

Ξενοφώντος Ελληνικά II

[2.4.8] Ἐπειτα ἀπ' αὐτό οἱ Τριάντα, κρίνοντας ὅτι ἡ θέση τοὺς εἶχε κλονιστή, αποφάσισαν νὰ κάνουν δική τους τὴν Ἐλευσίνα γιὰ νὰ τὴν ἔχουν καταφύγιο σ' ὥρα ἀνάγκης. Πῆγαν λοιπὸν ἐκεῖ ὁ Κριτίας κ' οἱ ἄλλοι συνάδελφοι του, ἔχοντας δώσει ἀπὸ πρὶν ὁδηγίες στὸ ἱππικό, κ' ἔκαναν ἐπιθεώρηση στους Ἐλευσίνιους. Κατόπι, με τὸ πρόσχημα ὅτι ἠθέλαν νὰ ξέρουν πόσοι εἶναι καὶ πόση πρόσθετη φρουρά θὰ χρειαστοῦν, πρόσταξαν νὰ τοὺς καταγράψουν ὅλους, κι ὁ καθένας που θὰ καταγραφόταν νὰ βγαίνει ἀπὸ τὴ μικρὴ πύλη πρὸς τὴ θάλασσα. Στὸ γιὰλό ὁμως εἶχαν

τοποθετήσει δεξιά κι αριστερά τους ιππείς, κ' έναν-έναν που έβγαινε τον άρπαζαν οι βοηθοί τους και τον έδεναν χεροπόδαρα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Από το πρώτο (A) κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε το απόσπασμα:
Άφικομένης δὲ νυκτὸς ... τῆ φλογὶ ἐπίφορος ἐς αὐτήν.

Μονάδες 30

B1. α. Πώς επηρέασε η άφιξη ενός πολεμικού πλοίου από την Κόρινθο και των Λακεδαιμονίων πρέσβεων την πολιτική κατάσταση στην Κέρκυρα;

Μονάδες 10

β. Να δώσετε το περιεχόμενο του όρου οικήτης και να σχολιάσετε την προσπάθεια των δύο αντίπαλων παρατάξεων (δημοκρατικών- ολιγαρχικών) να προσεγγίσουν τους δούλους και να τους εντάξουν στο δυναμικό τους.

Μονάδες 10

γ. Στηριζόμενοι στα δύο κείμενα που σας δόθηκαν, να ερμηνεύσετε τη συμπεριφορά των ολιγαρχικών να πυρπολήσουν την πόλη (κείμενο A) και να την συγκρίνετε με τη στάση των Τριάκοντα απέναντι στους κατοίκους της Ελευσίνας (κείμενο B).

Μονάδες 10

B2. Να συμπληρώσετε τα κενά στηριζόμενοι στην εισαγωγή του σχολικού σας βιβλίου για τη ζωή και το έργο του Θουκυδίδη:

- Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε στο δήμο _____ (στο σημερινό _____ της Αττικής) από πλούσια, αριστοκρατική οικογένεια.
- Ο πατέρας του είχε οικογενειακούς δεσμούς με τον βασιλιά _____ της Θράκης, και τους μεγάλους στρατηγούς _____ και _____.
- Η οικογένεια είχε στην κατοχή της χρυσορυχείο στη _____ της Θράκης και ασκούσε επιρροή στους κατοίκους της περιοχής.
- Το πρότυπο του ηγέτη το ενσαρκώνει ο _____ με την πολιτική του _____ («πρόνοια»), την ευρύτερη αποδοχή του από το λαό της

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Αλ1(ε)

πόλης του («δυνατὸς ὢν τῷ τε ἀξιῶματι καὶ τῇ γνώμῃ»), τὴν ἀνωτερότητά του ὡς πρὸς τὸ _____ («χρημάτων τε διαφανῶς ἀδωρότατος») καὶ τὸ πολιτικὸ του θάρρος νὰ λέει τὴν ἀλήθεια στο λαό, ἀκόμη κι ἀν προκαλοῦσε τὴν _____ του («ἔχων ἐπ' ἀξιώσει καὶ πρὸς ὀργὴν τι ἀντειπεῖν»).

Μονάδες 10

- B3.** Νὰ δώσετε τοὺς ζητούμενους γραμματικούς τύπους γιὰ τὰ παρακάτω:
- τούτω:** τὴ γενική του πληθυντικοῦ στο θηλυκό
- τὰ πράγματα:** τὴ δοτική του ενικοῦ
- τριήρους:** τὴν κλητική του ενικοῦ
- πρέσβων:** τὴν αιτιατική του ενικοῦ
- ἀφικομένης:** τὸν ἴδιο τύπο στον παρακείμενο
- ξυλλεγεῖς:** τὸ β' ενικό τῆς προστακτικῆς στον ἴδιο χρόνο
- ὀλίγοι:** τὴν ονομαστική του ενικοῦ στο ουδέτερο του συγκριτικοῦ βαθμοῦ
- σφᾶς:** τὴν αιτιατική του ενικοῦ
- πᾶσα:** τὴ δοτική του πληθυντικοῦ στο θηλυκό
- ἐπεγένετο:** τὸ γ' πληθυντικό τῆς υποτακτικῆς του ἴδιου χρόνου

Μονάδες 10

- B4. α.** Νὰ χαρακτηρίσετε ὡς πρὸς τὸ εἶδος τὶς παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις:

οὐπερ οἱ πολλοὶ ὄκουν αὐτῶν

μὴ αὐτοβοεὶ ὁ δῆμος τοῦ τε νεωρίου κρατήσειεν ἐπελθὼν

Μονάδες 4

- β.** Νὰ γίνῃ πλήρης συντακτικὸς χαρακτηρισμὸς τῶν υπογραμμισμένων ὀρων τοῦ κειμένου Α.

Μονάδες 6

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Αλ1(ε)

- B5. α.** Να γράψετε από ένα ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο στη νέα ελληνική (απλό ή σύνθετο) για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:
έλθούσης, έχοντες, περιέπεμπον, παρεγένετο, έκινδύνευσε.

Μονάδες 5

- β.** Να βρείτε από μια ετυμολογικώς συγγενή λέξη στο αρχαίο κείμενο για καθεμιά από τις παρακάτω:
πρόσφυγας, νηοπομπή, ακατοίκητος, εμπρησμός, οισοφάγος.

Μονάδες 5

ΧΑΡΣΙΑΚΗ